

Forsamlingens Behandlinger eller læst dem in extenso, maae indrømme, at Udbyttet af denne Sags Behandling er af den Art, at vi maae erkjende, at den ingenlunde er moden, saaledes som den i dette Dieblif foreligger, til endelig at føres igjennem i Form af en Procentstat. Vi ere ved at tage Sagen paa den Maade, som steet er, ved anden og tredie Behandling komne til de meest yderliggaaende Principforskjelligheder, og det er min Overbeviisning, at naar den i dette Dieblif skulde blive slaaet fast paany som Procentstat, saa have vi egentlig kun Sandsynlighed, for ikke at sige Visshed, for at det vil være nogenlunde det Samme som at begrave Loven for denne Session. Naar endda det var klart for os selv, hvorledes denne Sag vilde stille sig i Thinget, hvilke Principer man, naar Procentsystemet gik igjennem, vilde følge, saa vilde jeg dog sige, at der kunde være Udsigt til, at Sagen kunde føres tilbage til et Procentssystem, om hvis Antagelighed der kunde være Tale; men hvorledes staae vore Anskuelser om Procentsystemet? Have vi ikke hørt de meest modstridende Udtalelser om dette System? Nogle ville have en nedstigende Scala paa een Maade, Andre paa en anden Maade, Andre ville have en opstigende Scala heelt igjennem, og ved Siden deraf ligger der andre Forslag, som bevæge sig i en heelt forskjellig Retning. Det forekommer mig, at denne Sag er for betydelig og for alvorlig til, at man skal vælke Haanden nu, da den er kommen saavidt, til at faae den afgjort paa en Maade, der vistnok — det troer jeg at turde sige, uden at træde Sagen eller noget af Thingets Medlemmer for nær — vilde medføre et mindre modent Resultat. Under disse Omstændigheder fremstiller sig det Spørgsmaal: Er det da nødvendigt at tage denne Skat, eller er det ikke nødvendigt, ere Forholdene maastee saaledes, at vi reent kunne undvære den, og er den Tendents, som ligger bagved de Endringsforslag, der her ere fremkomne for at føre den tilbage til en Procentstat, virkelig at faae en Skat baseret paa Procentsystemet, eller ligger der ved Siden deraf den Tanke, at Ulykken ikke var saa stor, naar den hele Sag muligviis derover kom til at hvile i nogen Tid? Jeg skal ikke nærmere

gaae ind paa en Undersøgelse heraf, jeg skal villig indrømme, hvad allerede tidligere paa Dagen er blevet anført, at det tilsyneladende maastee ikke er af saa stor Betydning, om denne Skat bliver vedtagen nu eller om nogle faa Maanedes; men jeg troer dog, at, naar vi ville gaae til Bunds i Tingene, maae alle de ærede Medlemmer af Thinget, der med stor Styrke have understøttet andre store Love, som jeg tilstaaer, at jeg ikke har kunnet gaae med til, men som dog nu ere slaaede fast som Noget, man ikke kan komme fra, dog vistnok indrømme, at, naar den Afstemning, der med stor Styrke har ført Hærorrdningen igjennem, skal faae sin virkelige Betydning ogsaa paa en saadan Maade, som vor høitagtede Krigsminister forskjellige Gange meget stærkt under Thingets almindelige Bisalb har fremhævet og betonet, saa staaer det dermed i en forunderlig Modstrid, hvis man ikke vil understøtte en saadan Udtalelse ved ogsaa at udtale, at man er beredt til at bringe de Offre, som Hærløvens Antagelse medfører, thi ellers vilde det virkelig kun være en halv Gjerning. Det vil være meget nemt at sige: Vi antage den Plan, som medfører store Udgifter, men lade Udgifterne bæres, som de bedst kunne, af den kommende Tid; thi vi for vort Vedkommende ville foreløbig være os saa længe, som muligt for at komme ind paa en Forøgelse af Byrderne. Jeg troer, at, naar vi have vedtaget det Eine, skulde vi os selv og Regjeringsringen ikke at gjøre det umuligt for den at faae de ikke meget store, men dog ikke betydningsløse Midler ihænde, som denne Lov tilfigter at tilveiebringe. Jeg antager dette for at være saameget mere ikke blot ønskeligt, men nødvendigt, som det stadig staaer for mig som afgjort, som en Kjendsgjerning, med Hensyn til hvilken jeg er overbevist om, at man vil see den stadfæstet i saa Nar, at vi ville komme til at bære meget forøgede Byrder, og jeg troer, at det under saadanne Omstændigheder vil være i allerhøieste Grad uklogt, for ikke at bruge et stærkere Udtryk, ikke allerede nu at arbejde hen til at vænne sig til at bære nogle af dem, og ikke i større Grad, end det er unndgaaeligt nødvendigt, at tære paa de Capitaler i Statens Cie, der for Dieblifket endnu ere i Behold. Under disse Omstændigheder stiller Sa-